

SESSION GUIDES

Alternative Learning System- Accreditation and Equivalency (ALS-A&E)

**Secondary: Development Of Self And A Sense
Of Community**

**Pabagu-bagong Mga Papel Na Ating
Ginagampanan**

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Save the Children®

ASCEND-Mindanao
Assistance for the Comprehensive Educational Development of Mindanao

March 2006

Jointly developed by the DepED BALS and the Save the Children Federation under the ASCEND-Mindanao, a program made possible with the generous support of the American People through the USAID.

Pabagu-bagong mga Papel na Ating Ginagampanan

Session Guide Blg. 1

I. MGA LAYUNIN

1. Naiisa-isa ang tungkulin ng mga miyembro ng pamilya, komunidad at lipunan
2. Naipapaliwanag ang pagsasalungatan, kalabisan at kalabuan ng tungkuling ginagampanan sa pamilya
3. Nailalarawan ang sariling karanasan nang naaangkop sa sariling saloobin.

II. PAKSA

- A. Aralin 1- Anu-ano ang mga Ginagampanan kong Papel
Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay: Kakayahan
Maiangkop ang Sariling Saloobin
- B. Kagamitan: metacard ng mga tungkuling ginagampanan ng tao sa pamilya, komunidad at lipunan

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

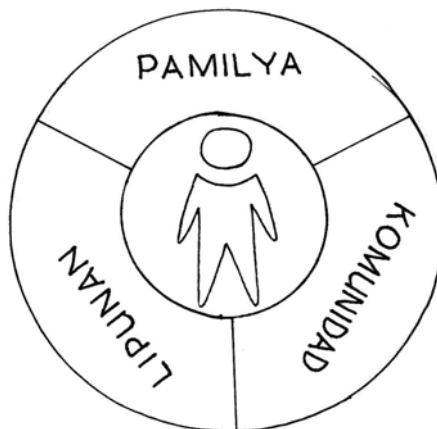
1. Pagganyak

Itanong: Bakit mahalaga ang papel na ginagampanan mo sa pamilya?

B. Panimulang Gawain

1. Paglalahad

- Ipasuri sa mga mag-aaral ang sumusunod na diagram.

Itanong:

- Ano ang kahulugan ng diagram na iyong nakita, kung iuugnay mo sa iyong sarili?
- Ano ang ipinahihiwatig ng guhit?
(Ikakabit na isa-isa sa pisara ang nakasulat sa metacard ng IM ukol sa iba't ibang sitwasyon na tumutukoy sa tungkulin. Itatanong kung ano ang ginagampanan ng tao sa bawat sitwasyon?)
 1. Gumigising nang maaga si Aling Isabel para ipagluto ang kanyang anak.
 2. Namamasadang maaga si Mang Joacquin upang mapapag-aral ang kanyang mga anak.
 3. Pinapayuhan ni Juan ang kanyang kaibigan na huwag nang sumama sa rally.
 4. Dumadaan lamang si Daniel sa tamang daan kapag tumatawid ng kalye para di siya mapahamak.
 5. Iniiwasan ni Santiago na magtapon ng basura sa lansangan.
 6. Estudyante si Nimfa ng ALS A&E at matiyagang nag-aaral ng mga aralin.
 7. Kumukonsulta muna si Nestor sa kaibigan niyang pari tungkol sa mga problema bago siya magpasiya.
- Pag-uusapan ng mga mag-aaral ang bawat bilang upang maunawaan ang kahulugan ng tungkulin.

Itanong:

Ano ang tungkuling ginagampanan ng mga taong sumusunod:

• Aling Nena	• Santiago
• Mang Joacquin	• Nimfa
• Juan	• Nestor
• Daniel	

2. Pagtatalakayan

Pag-uusapan ang mga nakasulat sa metacord. Pipiliin ng mag-aral ang tungkulin para sa pamilya at pamayanan.

Itanong:

1. Anu-ano ang tungkuling ginagampanan mo sa pamilya at pamayanan?
2. Ihambing ang iyong karanasan sa mga unang nabanggit.
3. Paano kaya nagkakasalungatan ang mga tungkuling isinasagawa at ginagampanan sa pamilya at pamayanan?
4. Paano kaya nagkakaroon ng kalabisan ang tungkuling ginagampanan?

Tatalakayin sa pamamagitan ng halimbawa ang pagsasalungatan ng tungkulin at kalabisan ng tungkuling ginagampanan.

3. Paglalahat

- Bilang tao, anu-ano ang tungkulin mo sa pamilya, komunidad at pamayanan?
- Anu-ano ang mga di-inaasahang hadlang sa pagganap ng tungkulin?
- Paano mo malalampasan ang mga hadlang na ito?

Bigyang-diin ang impormasyong nakasulat sa loob ng kahon.

Ang pagsasalungatan ng tungkulin at ginagampanan gawain ay nagiging balakid sa mabuting pagsasamahan. Kapag labis ang tungkuling ginagampanan nagiging handling din ito sa pagsasamahan

4. Pagpapahalaga

Maliwanag na sa iyo ang tungkulin. Paano kung dumating sa iyong buhay ang sumusunod na sitwasyon. Ano ang gagawin mo?

- Nawalan ng trabaho ang kapatid mo. Nakasasapat lamang ang pera mo sa iyong pamilya. Humingi siya ng pambili ng gamot para sa anak niya, ano ang gagawin mo?
- Ikaw ay Katoliko. Kasama sa mamimigay ng papasko sa bawat barangay. Nais ding magkaroon ng isang born again Christian ng regalo. Ano ang gagawin mo?

5. Paglalapat

Ipalagay nating ikaw ang panganay sa inyong magkakapatid at sumusuporta sa pinansiyal na pangangailangan. Pagdating mo sa bahay wala silang ginagawa at ikaw pa rin ang gusto nilang asahan sa lahat ng gawain. Paano mo haharapin ang sitwasyong ito?

IV. PAGTATAYA

Ipa-role play ang sumusunod na sitwasyon.

1. Isa kang ulirang ama. Maayos mong nagagampanan ang iyong tungkulin sa pamilya. Minsan, nayaya ka ng iyong mga kaibigan. Nalimutan mo ang iyong tungkulin.
2. Uliran kang ina. Uliran ka ring manggagawa. Dumating ang pagkakataon na nababagot ka sa labis na tungkulin mong ginagampanan.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

Magmasid sa inaasal ng mga kasambahay araw-araw. Itala ito sa isang logbook. Gamitin ito sa paglutas ng mga suliraning kaugnay ng tungkulin.

Pabagu-bagong mga Papel na Ating Ginagampanan Session Guide Blg. 2

I. MGA LAYUNIN

1. Nailalarawan ang pagbabago ng papel na ginagampanan bilang miyembro ng pamilya, pamayanan o lipunan, dala ng urbanisasyon, pagbabago ng kultura, pagbabago ng kalagayang pang-ekonomiya, at pag-unlad ng agham at teknolohiya
2. Naipakikita ang kasanayan sa mabuting pakikibagay sa kapwa

II. PAKSA

- A. Aralin 2: Kailan Nagbabago ang Papel na Ginagampanan?, p. 15-37
Pangunahing kasanayan sa pakikipamuhay: Mabuting pakikibagay sa kapwa

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-Aral

Itanong:

- ⇒ Anu-ano ang mga tungkuling ginagampanan mo sa sariling pamilya, sa pamayanan at lipunan?

2. Pagganyak

Pagtatanong tungkol sa paboritong pangmadlang midya.

Itanong:

- a. Ano ba ang tinatawag na pangmadlang midya?
- b. Paano mo napakikinabangan ang pangmadlang midya?
- c. May sitwasyon ka na bang naranasan na kung saan ay di nakatulong ang pangmadlang midya (telebisyon, radyo o dyaryo) sa iyo?

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

Si Mario ay isang sundalo. Mahilig siyang magbasa ng dyaryo, manood ng telebisyon at makinig ng radyo. Araw-araw niyang napapakinggan ang isyu laban sa pamahalaan. Nakikita niya sa TV ang demonstrasyon laban dito. Isang kasamahan niyang sundalo ang nagbuo ng samahan para labanan ang pamahalaan. Sinubok nila na ibagsak ang pamahalaan at sa kasawiang palad siya ay napatay. Naiwan niya ang dalawa niyang anak sa kanyang asawang si Mia na namamasukan sa isang opisina. Dahil dito, nagpasiya si Mia na mangibang bansa upang matustusan ang pangangailangan ng dalawa niyang anak. Ipinagkatiwala na lang niya ang kanyang mga anak sa kanyang magulang. Bumabalik na lamang siya sa bansa tuwing ikaanim na buwan upang tingnan ang kanyang mga anak.

2. Pagtatalakayan

Pag-usapan ang naunang kwento.

Itanong:

- a. Paano sinira ng midya ang maayos na panunungkulan ni Mario?
- b. Ano kaya ang naging epekto ng pangingibang bayan ni Mia sa kanyang pamilya?
- c. Hahayaan ng facilitator na magbahagi rin ang mag-aaral ng kanilang karanasan gaya ng:
 - nagtrabaho sa malayo ang asawa, anak o kapatid
 - may mga babaing gumagawa ng gawaing lalaki

Pagkatapos ng pagbabahagin, ipabasa ang paliwanag sa aralin p. 22.

Sabihin: Bumuo tayo ng dugtungang kwento.

Sisimulan ng facilitator at ipagpapatuloy ng mag-aaral.

“Dati-rati tahimik at payapa ang pook naming ito. Nagkaroon ng kuryente sa lugar.....”

Sabihin: Uulitin ninyo ang sinabi ko. Dugtungan ninyo.

Dati-rati tahimik at payapa ang pook namin ito. Nagkaroon ng kuryente. May nagpatayo ng pagawaan.

Ipagpapatuloy na dugtungan ang kuwento hanggang sa matapos.

Dati-rati tahimik at payapa ang pook naming ito. Nagkaroon ng kuryente. May nagpatayo ng pagawaan. Nakapagtrabaho si Nita. Naging mabuti siyang manggagawa. Kahit ganoon, uliran pa rin siyang ina. Sa katagalan, nainis na rin siya. Mainit na ang ulo pagdating ng bahay. Bagamat uliran pa rin siyang manggagawa, naging pabaya naman siyang ina.

Pasagutan: Ano ang epekto ng labis na tungkulin sa isang tao? sa pamilya? Paano kaya malulutas ang suliraning ito?

3. Paglalahat

Itanong:

1. Ano ang naging bunga ng eletripikasyon sa dating tahimik na barangay?
2. Anu-ano ang kulturang dala ng urbanisasyon?
3. Paano umuunlad ang kalagayang pangkabuhayan?
4. Bakit nagbago ang kalagayan ng barangay sa pag-unlad ng agham at teknolohiya?

Sa maraming pagbabagong nagaganap sa isang barangay, umunlad ang kalagayang pangkabuhayan. Natutututo ang mamamayang makisalamuha sa iba-ibang tao dala ng pagsulong at pag-unlad.

4. Pagpapahalaga

Ngayong maunlad na ang pook ninyo, ano ang gagawin mo para hindi magbago ang pagsasamahan ng inyong pamilya? ng mga tao sa pamayanan?

5. Paglalapat

Nakapasa ka sa NFE A&E Test. Nangailangan sa inyong munisipyo ng babaing magsasanay sa pagiging pulis. Ikaw ay kwalipikado sa posisyong iyon. Akala mo'y gawaing panlalaki lamang iyon kaya atubili ka na tanggapin ang alok ni Mayor. Tiniyak sa iyo ng Commanding Officer na pagkatapos ng pagsasanay makakapagpatuloy ka pa ng pag-aaral. Ngayong mataas na ang iyong posisyon ano ang gagawin mo?

IV. PAGTATAYA

Papunan ang sumusunod na talahanayan:

ANG TUNGKULIN KO		
Noon	Ngayon	Bakit nanatili/nagbago?
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

Mangingibang bansa ka. Bumuo ka ng plano na kasama ng iyong pamilya.

Pabagu-bagong Papel na Ginagampanan
Session Guide Blg. 3

I. MGA LAYUNIN

1. Naipaliliwanag ang epekto ng sama-samang pagdedesisyon sa pamilya
2. Natutukoy ang mga sitwasyon na nangangailangan ng sama-samang pagdedesisyon sa pamilya
3. Nagagamit ang kasanayan sa pagpapasiya

II. PAKSA

- A. Aralin 1: Sama-samang Pagpapalano at Paggawa ng Desisyon, p. 28-36
Pagunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay: Kasanayang magpasiya o magdedesisyon
- B. Kagamitan: mga kuwento tungkol sa mabisang pagdedesisyon

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-Aral

Pagbalik aralan ang tungkol sa pabagu-bago ng tungkuling ginagampanan sa pamilya, komunidad at lipunan

Itanong:

Bakit nagkakaroon ng pabagu-bagong tungkuling ginagampanan sa pamilya at pamayanan?

2. Pagganyak

Itanong:

Anong mahalagang desisyon ang iyong ginagawa para sa pamilya? Magbigay ng pangyayari na nagpapatunay na ito ay mabisa.

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

Magpatala ng mga gawain sa pamilya na kailangan ang sama-samang pagdedesisyon?

Patingnan ang mga sitwasyon sa modyul, pahina 28-33.

Ipasaalang-alang din ang karanasan sa pamilya at barangay. Maaaring gamitin ang nabuong talaan.

- ✓ pagpapakasal
- ✓ pamumuhay ng bagong kasal
- ✓ pag-aaral ng mga anak
- ✓ pagpili ng eskwelahan
- ✓ pagpapagawa ng bahay
- ✓ kursong kukunin
- ✓ pagtatrabaho sa ibang bansa
- ✓ pagtatayo ng negosyo
- ✓ pagbili o pagbebenta ng mga ari-arian

2. Pagtatalakayan

Sa simula ng pagtatalakayan, maaaring magbigay ang tagapatnubay ng mga pangyayari at mga paraang ginamit ng mga tauhan sa pagdedesisyon sa isang teleserye o kaya'y nobelang nabasa upang mahikayat ang mga mag-aaral na magkwento ng karanasan.

Halimbawa:

Sa teleseryeng Gulong ng Palad, pag-usapan ang ginawa ng mag-anak nina Luisa tungkol sa kung paano mapag-aaral si Luisa.

Itanong:

- a. Anong paraan ang ginamit ninyo sa pagpapasiya? Pagtuunan ng talakayan ang sumusunod:
 - ▶ Pinakinggan ang iba-ibang opinyon.
 - ▶ Hinayaang magpasiya ang matatanda.
 - ▶ Pinakinggan ang saloobin ng makikinabang sa desisyong gagawin.
 - ▶ Binigyang ng pansin ang halagang pagkakagastusan.

- Tiniyak ang kapakinabangang matatanggap.
- Nagbigay ng alternatibo sa pagkakasunduan.
- Pinagtuunan ng pag-aaral o pag-uusap ang maaaring maging bunga ng desisyon.
- Pinagbatayan ng pagdedesisyon ang mga pangyayaring naganap na sa nasabing pamilya.

Ipabasa: Sama-samang pagpaplano at paggawa ng desisyon,
p. 34-35

3. Paglalahat

Itanong:

- a. Bakit mahalaga ang sama-samang pagpaplano sa paggawa ng desisyon?
- b. Paano ginagawa ang sama-samang plano?

Napag-aaralang mabuti ang mga gagawing pagpapasiya kung pinakikinggan ang opinyon ng mga kasamahan, natitimbang ang tama at mali na desisyon.

4. Pagpapahalaga

Pasagutan:

Nalaman mo ang epekto sa pamilya ng sama-samang pagpaplano. Paano mo haharapin ang sitwasyong ito?

Sitwasyon

Ikaw ay isang ulirang ina na maghaponag nagtitinda sa palengke. Ang iyong asawa ay maghaponag nagtatrabaho sa bukid. May apat kayong anak na di magkasundo sa paggawa ng mga gawaing bahay. Bilang ina, paano mo sila matutulungan para maging maayos ang kanilang gawain, habang kayo naman ay nagtatrabaho?

5. Paglalapat

Ipapili ang wastong sagot.

- a. Nais mong magtrabaho sa ibang bansa para sa kinabukasan ng iyong mga anak. May sakit sa puso ang iyong asawa, ano ang gagawin mo?
 - aalis ka nang walang paalam. Susulat ka na lamang kapag nasa ibang bansa na.
 - sasabihin ito nang maayos sa asawa.
 - ipasasabi iyon sa kaibigan kapag nakaalis ka na.
- b. Nais ni Mulen na pumasok sa kolehiyo, ano ang dapat niyang gawin?
 - kausapin ang mga magulang bago magpasiya.
 - magpunta na sa paaralang gustong pasukan para ayusin ang mga kailangang ihanda.
 - mangutang ng pera sa kaibigan para sa pagpapatala at saka pabayaran sa magulang.
- c. Bagong kasal ka. Kaunti lamang ang iyong buwanang kita. Nais mong makatipid at ayaw mong dumami ang iyong mga anak. Ano ang gagawin mo?
 - sasamahan ko ang aking asawa sa Barangay Center at hihingi ng gamot para mapigil ang pag-aanak.
 - kakausapin ko ang aking asawa tungkol sa problema ko at plano.
 - sasarilinin ko na lang ang problema at magpapasiyang mag-isa upang hindi mabahala ang asawa o kaya'y sumama ang loob nito.

IV. PAGTATAYA

Magsagawa ng isang role play tungkol sa pagdedesisyon sa pagpapalano ng pamilya.

Halimbawa: Pagtungo sa ibang bansa

V. KARAGDAGANG GAWAIN

1. Maghanap ng dalawang kaibigan na nagpaplanong kumuha ng kurso sa kolehiyo. Itala ang mga bagay o planong isinaalang-alang bago magpasiya.
2. Kapanayamin ang isang kaibigang nagtagumpay sa negosyo. Alamin ang pinagsimulan ng negosyo.